

Demà d'ahir d'avui

El vaig veure passar amb la bicicleta. Era dijous, me'n recordo. I me'n recordo sobretot perquè el vespre era càlid i sec, i hi havia molta llum dins la fosca. Acabava d'arribar. En el moment de veure'l, de veure'l en una panoràmica de veure'l, primer els turmells, els genolls, després el vermell de les bermudes i tot això, recordo que el cor em començà a rebotar, i no de por, sinó d'emoció, perquè veure'l per primer cop sempre és una emoció. Jo no em trobava gaire bé. Tampoc no estava malament. L'estat anímic de l'home que era jo? Tenir consciència de la vergonya que era, a la meva edat, parlar de coses com «la meva vida». I no dic això perquè em trobi a faltar, ara que encara ha de passar tot i hi continua havent un tou de coses que tenen sentit, ni per res d'aquesta cosa publicitària que fa tanta gent, parlant del temps que ha passat i de l'edat que ja no tornarà i no sé quines altres foteses. Sent la pell d'aquell instant sense pensar en l'instant d'ara: no demanar, anar-hi nu, de dret, pegar grapada al moment sense pensar en l'endemà, en l'hora de llevar-se, quan arribava d'hora al Cafè, quan

obria la porta de ferro encara tancada per n'Antoni Gimenez, quan na Mercè Pons em donava l'uniforme acabat de rentar i de planxar a ca la senyora Kiss. I tots aquests dies somiant la mateixa escena cada vegada: era final de juliol, principi d'agost. Era de nit. I jo no passava per allà. Seia allà. Sí, era el 31 de juliol. Feia calor, l'estany feia olor de verdet, els autos es veien com a làsers per l'autovia.

M'agradava anar a seure allà, amb aquella olor de badre, que és fresca al principi de l'estiu i fa un baf de podridura al setembre. I l'aigua de la sèquia, les mirades i les paraules d'aquests homes, pobres, que hi van a fer veure que no viuen tots sols. Aquell dia acabava d'arribar, com en un retorn, amb quatre coses, desgraciat. Havia tornat del moll, mig romàntic, mig innecessari, havia dut les meves quatre coses a la caseta de la costa de Can Poderós, que m'havia llogat bé de preu el meu amic Josep Camanegra. Acabava d'arribar, seia al pedrís amb renou de rates, veia les escales de les Voltes, la creu del Via Crucis i la dels caiguts per la puta mare pàtria, que ja no hi era, i em sentia, essencialment, així: acabava d'arribar, me n'havien passades cinquanta mil, el temps que havia estat fora. Recordo molt mil·limètricament com havia anat la travessia en vaixell. Estava tranquil, feia vent a coberta, un vent estrany com el pedrís amb renou de passes d'home casat però amb vent i sense home. Com que me n'anava sense pensar en l'arribada, estava content. Pensava en el capvespre, en l'olor que fa l'aire, coses així, remor de pins, penyes eròtiques, què sé jo?, coses, aigua, sal, nespres, caminar vorera

de mar i anar a passejar tranquil·lament fins al Pesquer, i un xic més amunt, i estar serè, i moure les cames del cos, sí, això no em fa vergonya de pensar-ho, moure els animals de l'ànima. Fins que vaig arribar a Palma.

Una casa buida és un amagatall, sobretot quan hi entres per primer cop. El vespre que vaig arribar tenia la idea d'entrar, engegar el portàtil, posar música de suïcidi, seure en terra com un jove qualsevol, amb en Watson, el ca, desenllaçat del món, però no. Pobre Watson, no el vaig traure a passejar: estava embambat de la travessia. Em vaig llevar els calçotets i me n'hi vaig anar. No era per a res. No, no era per a boixar, diu. Ho dic disculpant-me com un marieta qualsevol. Sí, com un poriol que pensa. No puc deixar de pensar. Com la botiga de roba que hi havia allà mateix: Confeccions Poriol. Vora la plaça de Can Tagamanent. La placeta on jo anava a seure adesiara a fer veure que no esperava que ell passés.

Seia allà, amb les rates i tot això. I els homenots panxuts i tot això, que et miren com si fosses una porcellana viva que ja no poden pagar. Aquesta sensació m'agrada: seduir-los i rebutjar-los m'excita. Tothom és un fill de puta, i quan tens el cul a lloure vora la Seu a les tres de la matinalada, encara més. És inevitable sentir-ho així. Però jo només fumava. Feia el comuner marieta. I ell va passar amb la bicicleta. Rima. És que si ho dic és perquè me'n recordo molt concretament. Va passar mirant-me, i se'n va anar cap a la portalada de l'Hort del Rei. Em va mirar i jo el vaig mirar. Ens miràrem, somrients, amb l'alegria de veu-

re'ns entre aquells homes fastigosos i perduts. Sí, a l'avern dels bardaixos sempre n'hi ha de dues menes: els qui són fastigosos i els qui no ho som. Aquests darrers sempre tenim una complicitat com si, de cop, un s'adonés que l'han parit just per a trobar-se, aquell dia, amb l'altre.

I passaren no sé quants minuts. Després ell tornà a travessar, i es dedicà no sé quantes vegades a passar davant meu. Jo pensava «Quina juguera...». Feia cara de jovenet, però no de bergant de primera volada. Tot d'una li vaig saber veure les marques de les coses de la vida estampades a la cara. Estava pendent d'ell perquè, si se m'acostava, hauríem de baixar als bancs o als parterres del parc a boixar. Volia saber si volia boixar. Però que se m'acostés, eh? Jo seia allà, tranquil·lament, fent el gallet, pensant que, tanmateix, mal que li fotés dues enculades, fins i tot després encara pensaria «Mira, quin subnormal». Sóc malcarat, jo. Sóc baralladís.

Sí, «Bona nit», «Bona», jo malcarat i fent l'interessant, «Com et dius?», «Jo? Jaume». Jo, que aquell dia sobretot em deia Prometeu, que no me n'he tornat a dir mai tant com aquell dia, fill de puta, no entenc com vaig tenir els sants collons de dir «Jo? Jaume». Ell em mirà de fit a fit, gairebé com si tingués els ulls paralítics, uns ulls que es podien desentendre en qualsevol moment i, a darrere, trobar-hi allò que no s'ha vist mai, allò que hi ha només quan se sap del cert que també hi ha tot el que no sabrem mai, sí, uns ulls que no eren tan sols verds i sense tremolor, sinó que eren plens de boca i feien venir salivera, eren

plens de genives i deien, jo sentia que deien, quina vida més estúpida, deien, «Digues el teu nom, Prometeu», sí, camarada, som patètics, ho reconec.

Ho vaig sentir en aquell moment. No fugia, acabava d'arribar, només seia a fumar, per a no haver d'anar a dormir i no haver-me de llevar l'endemà. No l'esperava, volia que passés. Quan encara no el coneixia ja volia que passés. «I tu?», «Carles. Què hi fas, per aquí?». I aqueixa sí que m'és bona! Què vol dir què hi faig, per aquí? Sec, fumo, prec la fresca, com tothom, t'espero, com tothom, si he vingut és perquè estic cansat del futur. Sóc d'aquí, sóc estranger. Acabo d'arribar, estic un xic cansat de la vida, però sóc aquí, no em mor, cal continuar. Crec en coses, les coses s'han de fer possibles. Si no, no hauria vingut a aquesta ciutat de mal on s'usa el suïcidi col·lectiu. Aquí tothom demana què hi fas, per aquí, vatuadell. Fins i tot el més vell i fastigós avi de família que té la puta dona que passa el rosari perquè el nét passi aquella assignatura d'econòmiques, et demana què hi fas, aquí.

«Vols que anem allà baix?», i jo feia un any que no hi anava. Tot d'un cop, el meu julivert va tornar, progressivament i sense pausa, sajolida, faves tendres, albergínia, flor de taronger i canya, però de rebentat de canya. I no de fortor desesperada, sinó d'entusiasme espordidor. «Som-hi», i ell pegà un bot de la bicicleta. Jo em vaig pensar, per un moment, que era un noi de lloguer, desmanegat, mig escopit a la realitat, que anava amb unes bermudes rosegades de forasteret de Pina, plenes de forats de cre-

malló, i una samarreta menjada per les mànigues, el meu noieta de carrer amb bicicleta. La poca cosa que vaig veure aquell dia enamorava, una fragilitat d'aquelles que t'omple els dits de talls profunds amb un esguard que, de tan tallat de lluna, et fa acotar i et fa obeir i et fa tenir fe i et fa no qüestionar-te si ell t'estima tant com tu l'estimes, perquè si t'aixeques i el segueixes, automàticament, l'estimes. Un campanar va tocar les tres. S'apagaren tots els ulls. Tan sols hi havia encesos quatre llums. La Seu s'embromava, l'Almudaina mig desapareixia. «Véns gaire per aquí?», «Sort que he vingut, avui», i aquestes coses.

Davallàrem als bancs del teatret de les Voltes. Assegut al respatller de la darrera fila, la platea del no-res, sense l'orquestra municipal ni el *Via Crucis* de Llorenç Moyà, buida dins un jardí total, de nit, juliol, vam veure un home vell, suat, brut, atabacat. Ens mostrava les dents. Es tocava els mugrons. Les coses de la nit. El meu company de cuixes, que nomia Carles mentre jo encara tenia la vergonya de nòmer Jaume com un Jaume qualsevol, alçà un braç, el mirà espantosament, gairebé amb estrèpit, com un gat a punt de fer el gran alè. Un no està avesat a veure joves de vint anys amb cara de jovenet de casa pobre del barri de Llevant que foragiten vells enmig de la foscor. Jo vaig pensar «Me'n vaig, m'agrada jugar amb la gent, avui l'heroi no sóc jo, no jugo amb ell». I ell, «Ara se'n va, tinc les mans fredes», i me les va ficar allà dallonses. No les hi tenia. Em mirava. «No vindrà ningú, Jaume», «No estic nerviós», «És com si acabesses d'arribar». I els calçons

se'n van anar en orris, i tot, fora d'ell, i l'olor que feia, se'n va anar en orris. El brollador, el viatge, la suor, una llengua que tenia gust de totes les llengües del món, i «Ficame-la, Jaume» i aquest collons de malestar cada cop que sentia com si demanés a un altre que m'estimés, si era jo, qui fotia les estrebades.

Tenia coïssor, no sé on, a l'esperit, au, per avall tira... Sempre m'he estimat més tocar que no pas deixar-me fer. És carrincló? Malaltís? Au, calla... És l'amor? Si hi ha alguna cosa concreta en el món, si n'hi ha una, una que és una, precisa i clara com la claredat d'una síl·laba i la claror de gran dia, era aquest cos meu que s'enforinyava no sé com damunt l'aspror del banc, calitja, mar bruta, una moto subtil que passava, les sacsades, i uns ulls que, proclamant l'obsessió, s'enfonsaven del seu perfil retallat fins al meu crani. «Jaume...», «No. Em dic Prometeu», i tot dins d'ell va ser llet i verrim. Fer nàixer les coses dient-les, Palau. I després de l'explosió, l'onada.

Els cossos nus, amb la suor, es confonen. Nus i suats, després d'haver estat feliços ja no són cossos de nois que s'han posat a encular la domesticació dels qui dormen, ni són dos mariaines ciutadans que se'n van a fer la clandestinitat a Dalt Murada. Si són cossos suats que no es desferren, es converteixen en una altra cosa, quan no tens aquella brusca impenitent d'anar-te'n, ara!, es confonen, «No has de ser feliç, tu?», jo, com un buròcrata del plaer, organitzant la vida al meu amor, jo, que mai no he gosat interrogar el meu amor sobre el governament del seu

reialme, «Ja ho he estat», caram, caram, i em llepava l'espantlla. Qui no té dret a voler l'absolució? Qui no té dret, tothora, a excusar-se? A mi m'han llepat l'espantlla més de vint mil vegades, però fins aquell dia no m'havien llepat mai l'espantlla. I més minuts. Una hora, potser.

A Dalt Murada ja no hi havia ningú. Començava a clarejar, aquell dia, i jo no sabia res de mi, ni si acabava d'arribar, ni si vivia en aquell casó buit ni res. Només sabia que l'havia vist amb la bicicleta, un moment, com qui no ho vol, i que no volia aixecar-me i anar-me'n i desaferrar-me'n. Sabia que era allà i no parlàvem. «Pareixem dos enamoradets», «Sí», «Vols venir a casa meva? Vaig arribar a Palma ahir al vespre. Ahir, o avui, no sé quan he arribat», i els coloms blancs dels seus ulls. I aquell silenci de gat. I ell, «Me n'he d'anar». I silenci. M'abraçava, se'm separava. S'acostava, es decantava. Es vestia i encara es despullava. Ell, «Ens tornarem a veure». No ho demanà, ho afirmà. I jo, tornem-hi, covard, suat, ja desaferrat i sense res, sense saber-li dir que no el volia tornar a veure, que el volia veure a cada moment, veure o mirar o albirar o estudiar o fotocopiar o escanar o què sé jo. Tot. «Tu em vols tornar a veure? Jo, sí. Com que calles és que sí. Ja veig que no caldrà fer res per a tornar-nos a veure.» Tan clar i tan fals com sona i com vol dir això. No li vaig poder ni dir que no, que jo no me n'anava tot sol, que jo me n'anava amb ell, que jo jo jo jo jo..., ah! «No vingues darrere meu, Prometeu... Sí..., m'agrada més Prometeu que no pas Jaume.»

I adeu, se'n va anar, ja era un dia molt clar, jo no sé si a una terra llunyana... Entre la nova remor d'ocells, els autos que no deixen de passar mai, el vaixell, que ja era com si fes deu dies, tot, jo, que no sóc bèstia sexual però sóc un jove agraït, vaig fer un porro en honor seu, ara sol, ja desaferrat. I res més. Quan davallava l'escala de la costa de Can Poderós pensava, no, sabia que el trobaria assegut al portal, que hauria endevinat no sé ni com on em podria trobar, però no. Hi ha molts films que en parlen. A l'entrada, la bossa, quatre embalums, el mòbil damunt la bossa, en Watson allà ajagudot, rendit. Un missatge de n'Hermínia, «Has arribat avui, per què no m'has telefonat?». I al sofà se'm va fer migdia.

La resta sembla previsible. Hi vaig tornar l'endemà, i l'altre i l'altre. Me'n vaig passar uns quants allà mateix, al teatret, i en altres racons plens de fosca, però cap d'ells no era ell, i això que passa quan cerques i, just perquè cerques, no trobes. Arribes, mires, davalles i quan estàs a punt de ser feliç pegues una ullada per si ell ve amb la seva robeta plena de forats de pugó. Però no. De dia caminava per la plaça Major, pel carrer del Sindicat, pensant que sortiria d'un carrer de la dreta, ens miràriem, jo m'hauria posat nerviós perquè ja l'estimava, però ell em miraria amb aquella tendresa. I ens posàriem a caminar, sense voler anar enlloc, i ell ja no em diria que no podia anar amb ell, ni hi hauria vells per a foragitar ni nits que de cop i per a empenyar tornen dia. Però aquells dies tot just sopava amb n'Hermínia, que venia cap al tard, en plegar de la feina, amb dues panades i una

botella de vi, o amb un paquet d'espaguetis i un pot bastard de salsa, i em deia que quina caseta més polida que tenia, i que contenta que estava que hagués tornat a Palma, que se sentia tota sola sense mi, que estava massa magre, i jo mirava de fer-la passar carrer avall perquè me'n volia anar cap aquell Carles ratat i confiat que em feia viure en una inquietud que es menjava les setmanes.

Un vespre em va telefonar mon pare, i em va dir que també el podia anar a veure qualche dia, i que un matí llegiria la seva esquela a l'*Última Hora* i em temeria que era mort —mon pare és així, de dir aquestes coses—, i que havia parlat amb don Lluís Salvador Antich, dels Antich del Grup Antich, per qui ell treballa de fa cent mil anys, i que havia dit a la seva filla, la senyora Kiss, que em telefonessen per a començar a fer feina al Cafè, a l'avinguda. «No sé si hi has estat mai», em digué, «però crec que et convé, és una bona ocupació. Si no vols estudiar, no estudiïs, però no has d'estar tot el dia fent el borinot per ciutat». I l'endemà em van telefonar de l'oficina, «Tal dia al Cafè!», era una lloca histèrica, «Perquè vols la feina o no?, comences a fer feina, crec que ja t'han agafat, eh?, però tens l'entrevista tal dia». Hi vaig anar un dijous devers les dotze.

Tira-tira, venia de casa meva. Havia mirat a la cara totes les criatures humanes que travessaven el carrer de Sant Miquel en direcció oposada a la meva, per a veure si el veia, perquè l'havia de veure, i perquè no hi era. Tot just entrar al Cafè, vaig identificar perfectament aquella arquitectura de la mentida: noiets cambrers amb un bon culet i vestidets

de cambrer que servien, i noiets bledes amb un bon culet i vestidets de bleada que es deixaven servir. Recordo que hi havia en Claudi allà badant, com sempre, i en Joan Groc, que és un que van traure perquè fotia ampolles de ginebra, sí, les posava dins la bossa, i les venia o se les bevia, no ho sé, no era gaire amic meu. M'acosto a en Rafael, que ja m'esperava, em crida pel nom, vull dir que literalment em fot un crit, el meu primer crit al Cafè, «Calla!», miro els racons visibles del Cafè sense ganes i amb una sensació, ja, de cau i de sentir-me ofegat, pensant quant de temps hi passaria, allà dins?, i, au, ja el veig sortir del lavabo. Com una aparició. Veig concretament com si la llum de l'estança s'intensifiqués, i allò que era lluny esdevé més a prop, i el veig passar, el cos desitjat, el brollador abrivat, el cos que a mi em delia nu, el meu macarró de robeta rosegada i olor de collons peluts, ara vestit com un estudiant d'escola privada, i pentinat, i llustre a les sabates, negres, dins les quals descansaven els peus que tot el meu cos coneixia i anhelava. No va mostrar sorpresa, va tornar a ser com una visió. Somrigué, mogué el cap i els llavis com si digués «Ja ho veus, no ha calgut fer res, ens hem trobat». I un altre crit, «Prometeu!», de l'encarregat, jo allà, el fill del misser que comença a treballar a la cafeteria dels bufes de Palma, i ell darrere l'encarregat. I en Rafael, «El Cafè, calla!, la feina, tu has de fer feina, calla!». I ell allà, mirant-me, matant-me, fill de la grandíssima puta, assassinant-me, convidant-me, el criminal. I se'n va anar. I en Rafael, «Què et passa? Calla!». I era ell. Sí. Ell, el jove Carles, el fill de la senyora Kiss.

Palma, 10 d'abril, 17.37 h

—Vaig fer de beneit, nen. No els hauria d'haver dit que tinc permís de conduir. Això ja passa de taca d'oli... —a en Pau Danús, ahir, mentre en Prometeu no hi era, en Rafael Sales, encarregat del Cafè i enemic, li va contar un grapat d'històries d'empresa, l'empresa aquí, l'empresa allà— ...i la puta mare que els va parir. A ells tant els és tenir-te en un lloc com en un altre.

—Ara quant de temps fa que treballes aquí?

—I doncs farà un any i mig.

—Quasi res, diu el diari! Un any i mig i encara tenen els sants collons d'enviar-te quan els convé cap ací i allà. I sense pagar-t'ho. A mi no m'ho farien, això.

—Tu no menes, Prometeu.

—Mal que menés tres Peugeots. A mi no m'ho fan i prou. Just una vegada en Rafael em va «suggerir» que havia d'anar a servir al bateig de la filla de la truja —a Cristina Antich, filla de don Lluís Salvador, propietari i enemic, i esposa de Pep de Gràcia, pintor, els cambrers li diuen truja, perquè és grassa, estrident i sembla retardada com la filla del rei d'Espanya, i més coses— i ben aviat li vaig haver dit que no. Em va fer morros tres setmanes, em feia putades, no te'n recordes?, però li vaig dir que no. I no vol dir no. —I en Prometeu pensa i no diu que ell pot dir que no una mica més que els altres, no gaire, perquè és fill d'un advocat de confiança del vell Lluís Salvador.

—Això és el que hauria de fer jo. Pareix mentida que a la meva edat no tinga collons d'enfrontar-me a en Rafael i dir-li que no. No. No. No. Cent putes, ja t'has acabat el whisky?

—És que he dinat aquí. Bon bacallà, madona! Si vols que t'ho diga clar: avui he dinat de gust i de salat.

—Jo ja ho deia, jo, aqueix fa pudor de bacallà.

—I avui, que heu trobat propina?

—Ja ho crec. Amb la feinada que vam fer ahir... I al vespre encara en van fer més. En Mateu Ros no pot sofrir que nosaltres dos tinguem la mateixa propina que ell, perquè diu que al vespre hi ha més feina.

—I un rave. Ell és imbècil i fa desquadrar la caixa. I ficar-se un bitllet dins la butxaca es pot fer al vespre, no al migdia.

—Tu n'has agafat cap mai?

—I tu també —I no sap per què, però en Pau Danús s'estimaria més no haver agafat mai cap bitllet per a poder dir a en Prometeu que no, que ell no va d'aquestes coses, que aquella vegada va ser un descuit. I uns collons de bou, camarada.

—A més, els comptes d'ahir van ser cabals.

—Ja veurem si el cap de setmana també ho són. Ja en fa cinc que la cosa no quadra. Hi ha una sangonera que cada dissabte té la mà més llarga que la llengua.

—I jo espero no arribar, diumenge, i que la paparra m'haja fotut la propina, perquè demà hauré d'anar a l'hotel de Can Pastilla, torrafaves putamerda.

—Pau, calla! —en Prometeu escarneix en Rafael—, no em vingues a fotre, eh?, si avui tenies la feina a l’hotel, eh?, és a l’hotel que has d’anar a cercar propines, eh?, calla!

—Mona de merda... La setmana passada em va dir que seria la darrera vegada, però no. I sempre hi ha d’haver algú de la família. L’altre dia, la truja i el pintor, la puta d’oros. Com és que sempre van als seus negocis? Que no tenen altra feina? Què són, els Corleone?

—Vénen a controlar-te, Pau Danús. Si tu eres dues cames, ells serien el caliu damunt el caminói. Si tu eres dos ulls clucs, ells serien el focus de la fortalesa.

—Sí, sí, i la matapobres se m’acosta, em mira amb cara de princesa deixondida i em diu «Oh, i tu vas de bar en bar...».

—Uro...

—Jo també vull ser un bon noi, però li hauria d’haver dit «Tu sí que vas de bar en bar, mala puta, rebenta en merda ara mateix i regalima sutze, negrera, rata de l’opus», i no sé què més, perquè, què has de dir?

—Pestes.

—Sí, què has de dir?

—Què has de dir, què has de xarrar? Què has de murmurar la gent? Tu n’ets un pedaç dolent que rosega pel torrent; sols no ho paga l’aixecar!

—Doncs això. Maria! Du’n dos més, si vols, que els nens del Cafè Merda tenen set...

Aquesta és la conversa que ahir, divendres, 10 d’abril d’enguany, havent plegat l’un i havent-se llevat l’altre,

tenien en Pau Danús i en Prometeu Dolors al cafè Arenes, plaça de la Drassana, Palma, Mallorca, Catalunya, Europa, Món, etc.

Ahir, com cada divendres, va ser el dia de festa d'en Prometeu. La nit anterior havia anat amb el jove Carles al Cruï, on parlaren molt ansiosament de res perquè el jove Carles no vol parlar mai de res, només vol ser-hi i provocar misteri, i enamorar-se i anar-se'n. Al matí, quan en Prometeu es despertà, el jove Carles ja no hi era. Durant tot el dia no va fer res més que llegir i escriure al dietari que n'Antoni Pelegrí, el del sindicat, li havia recomanat que escrigués per a esbravar-se. Fins al capvespre, que va baixar a la Drassana a reunir-se amb en Pau Danús, que havia plegat a dos quarts de cinc. Van passar el capvespre fent whiskys fins a sol post. La nit anterior, en Pau Danús no havia sortit de casa seva. Va beure cervesa, va sopar d'un plat descongelat al forn, va mirar la televisió i s'endormiscà amb dos pensaments, contraindicats, que tanmateix ja no li provoquen insomni: l'amor que va deixar allà, d'on va venir, i el que no el vol deixar a ell aquí on viu, l'amor podrit del seu passat i el vernís estantís amb gust del dia d'avui.

—Dilluns comença el nou.

—El nou?

—Sí.

—Vatua, jo em pensava que seria una dona...

—Doncs no, senyor penga.

—Millor per a tu.

—Oh, que ets de comú! Pro-igualtat! Però m'és igual, aquest nou, sé cert que és colló, lleig, bufaculs i estufat.

—I caçacagalls, cara de gnom i escoltallufes.

—I cara de cul, cara de llufa, poltró i un puta foraster.

—Ho tenim clar, doncs.

—Un altre Claudi, un altre Mateu Ros...

—Va com va, Prometeu.

—No, va bé o no va bé. I hi ha part del que no se sap. I la boixera i tot això. Però jo, ja t'ho dic, ja vaig servir.

—Ah. Doncs jo també hi vaig.

—Ah.

En Pau i en Prometeu parlen i parlen. Són dos amics de feina que parlen i no es diuen les coses. Tots dos tenen intimitat. Tots dos viuen encreuats. Però no parlen gaire d'ells mateixos, si no és de quatre blaiures. Seuen hores i hores, l'un davant l'altre, són amics d'estimar-se, s'estimen. No s'atrauen, just tenen ganes d'abraçar-se: són camarades.

Tots dos tenen vides iguals. Treballen junts. A la mateixa hora. Tots dos tenen un dia de festa a la setmana i un armari per a ells tots sols, amb camises, calçons, sabates, calçotets. Tots dos veuen la blancor de llet damunt els dits quan passen la mà per la cuina solitària de casa seva a ciutat.

I damunt la taula, gots de whisky i plats de bessons.

Parlen i parlen. Es reuneixen, surten a fer beures. Gairebé sempre enraonen de la feina i de les coses de la feina. Invoquen en Rafael, que és un canalla, un malparit i un de tot. I després parlen de la família, de la mala remor

que fa el vent de la família i de les misèries dels membres de la família. Parlen de la mort de don Lluís Salvador, que per força ha de ser un dia o altre, i sempre es demanen si tancaran el Cafè el dia que se'n vaja a l'altre món, i critiquen el vell i l'insulten per bufa, porc, lleig i pudent, i la seva dona, per estufada, poma, bruixa i què putes saben. Agafen l'arbre genealògic de la família de propietaris, els acusen de dictadors, fatxes, senyors feudals, nou-rics i, com diu en Prometeu, de ser el darrer bastió de l'antic règim, el darrer instant de pau abans de l'hecatombe social.

Dia a dia critiquen, com a folls desesperats a la recerca d'un amor més fort que l'amistat, don Lluís, el fill gran del vell, i l'aurèola d'il·lustrat local que passeja, amb les ulleres de cul de got i mostatxo de guàrdia civil, que fa cara d'al·lot postís. A en Pau Danús el trau de polleguera: els ulls com en una llunyania, la modèstia de demanar el cafè amb llet, aquella modèstia de «No vull molestar, eh, però», i el gest d'«Anota-m'ho» després del cafè amb llet, sempre, i sota les aixelles, les novel·les que s'anuncien per televisió i la carpeteta desastrada on du els papers que ell mateix escriu. I són cruels, el deixen com un drap brut perquè està embolicat amb na Catalina Homar, la teta de don Lluís Salvadoret III. Ella, davant tothom, li diu «don Lluís», i a l'orella, mentre li col·loca els cabells que se li arreveixinen a les temples, «Lluís...», i viuen junts com un matrimoni de portes endins, però de portes enfora són el senyor decadent i la criada, l'amo bondadós i la serventa humil, dos individus que, intramurs, tramen somriures i

plenituds mentre esperen que el vell rebenti per dins i deixi al fill —ell és l'hereu, sembla— l'imperi que ha alçat gràcies a la devastació, l'especulació, la tortura i la falange.

No se'n cansen. Més tard destrueixen, com a harpies, amb les ungles de la llengua i les urpes de la paraula, la irritant hilaritat i sofisticació de Cristina Antich, una criatura, segons en Prometeu, completament eixorca, innecessària, residual, deficitària. I esmicolen el posat decadent i local del seu espòs, pintor i escultor amb la fama finançada pel vell a Palma i a Madrid, sempre vestit amb roba cara però malgirbada i rebregada, amb un no se sap què de despreocupació i d'adolescència pictòrica esculpida damunt la cara. L'empipa que li diguen «don Pep». Tot i això, com als altres homes de la família, els cambrers li han de dir «don Pep», i en Pau Danús i, sobretot, en Prometeu per a més pa li diuen, fort i marcant les paraules, «don Pep». Segons que lladren ells, don Pep és un cuc de ruda, que fa provatures ronyoses d'art prosaic, pinta llenços amb albergínies podrides envoltades de mosques sense ànima ni alè, demana al sogre que faci una telefonada, que li aconseguisca un indret per a poder-hi plantar una instal·lació, amb motiu de la Universiada, al Museu Privat de Sant Pere Serra, al nou parc de la Riera, al parc de les Estacions. Pantomima eixuta per a sacralitzar el nou ciment de damunt la terra, ja borda, enfoscada.

Això és la vida, però també són facècies per a dos nois que construeixen l'un davant l'altre la seva casa solitària. Perquè també comenten la jugada de les famílies progressives i antigues que han anat a dinar al Cafè, i parlen d'en

Claudi Solivella per damunt, i entranyablement de n'Antoni Gimenez, i tot això. Però només es posen a parlar d'ells mateixos, sense voler-ho, independent de la història que tinguen per a contar-se i riure de l'eixida d'anit passada a no sé quin bar, i quina animalada i cla, cla, cla, quan, obedients al raonament de carregar contra la família Antich, han de parlar de la senyora Kiss i d'en Carles Pomar, el jove Carles.

Ahir mateix ja hi tornaven, feien el ronso, anaven gats, podien fer de gats. En Prometeu no volia parlar del jove Carles perquè és part de l'enemic i perquè l'estima, l'enyora, en fa el centre de la seva vida, el tem i el venera, l'odia i el cerca desesperadament en qualsevol indici que el dia i la nit deixin davant la seva porta. Però és clar, sí, Pau, el jove Carles és un malparit caracollons, sonat, malcriat, maltractador, sense educació. I és el fill de la propietària de la cafeteria on treballen, el bocí de l'imperi —juntament amb el 1996, un altre cafè de categoria, i hotels i bars arran de cala, i botigues i un caramull de negocis— que dirigeixen amb mà de ferro la filla segona de Lluís Salvador Antich i son pare. La senyora Kiss té per costum encaterinar-se dels cambres que comencen a treballar al Cafè, seduir-los, omplir-los de presents i d'esperances, perseguir-los i, llavors, abandonar-los pel següent noi amb ungles blanques i pelets als canells que comenci a treballar. I sí, Prometeu, la senyora Kiss és una perversa i verinosa serp. En parlaven ahir, amb el whisky damunt la natura i la natura desimbolta en recordar la darrera acrobàcia sexual, l'un de la mare i l'altre del fill. I es-

molada bé l'eina, fan veure, l'un davant l'altre, que no hi ha res més a dir. Això era ahir, divendres, 10 d'abril, però és així molts dies, amb l'amor i el fàstic a la punta de la boca, a la plaça de la Drassana.

I el que és més bo de tot és que tots dos critiquen amb voracitat el sexe que els fa estar desperts. Són patètics quan ja van gats. Na Maria, la de l'Arenes, ja guaita amb el compte preparat, perquè veu que són inofensius com a canets, però que torcen la boca com els morts.

—Pau, la veritat és que hi ha coses que potser fóra millor que no te les contés.

—Sí, què em diràs a mi, nen?

—Que de vegades al Cafè m'he d'enviar la saliva i fer veure que sóc coses que no sóc. I no ho vull fer complicat, ni fragmentari. Però crec que és millor si tu no ho saps.

—Què he d'anar a saber jo, puta corc?

—Tot el que jo sé.

—I tu no saps tot el que sé jo.

—I tot i això, passam l'horabaixa parlant d'ells.

—Com si la nostra vida fossen ells.

—Com si nosaltres fóssim ells.

—Com si sense ells nosaltres no hi fóssim.

—Ets tu qui no hi és tot.

—Calla, burot.